

»Ne boj se radi denarja. Nimam dolga in če ti je treba kupiti zdravje, prodam vse. Edin si.«

Sin je videl materino pripravljenost na vse. Ganilo ga je in s poltihi glasom je pritrdil, kakor bi se branil joka.

»Na jug mislim tudi jaz. Toda prej moram vedeti, kako je z menoj...«

»Jaz bi te bila že silila, da se daš preiskati...«

»Pa ste se bali resnice,« jo je prekinil Julijan, da sta se oba preplašila besede. »Jaz ne bom lagal sebi nič več...«

Molčala sta nekaj časa in zrla v pojemajoči ogenj v peči. Nato je dejala mati kot iz notranje muke: »Pojdi, jaz te bom spremila.«

»Ne Vi,« je dejal Julijan. »To bi bila muka za Vas. Anica naj me spremi.«

Mati se je tiho sklonila. Julijan pa je napisal Anici pismo.

12.

Julijanove vrstice so dobile Anico ob pisanih skrinjicah pisem, posušenih cvetic in fotografij. Skoraj sama Julijanova pisma. Zaznamenovana s številkami in z datumi, urejena, zvezana po mesecih in letih z rdečim trakom v posamezne snopiče. Nekateri stavki v pismih so bili podčrtani, z opazko na robih. Znamenje, da so bila pisma vestno prečitana, lepe besede trikrat pretehtane.

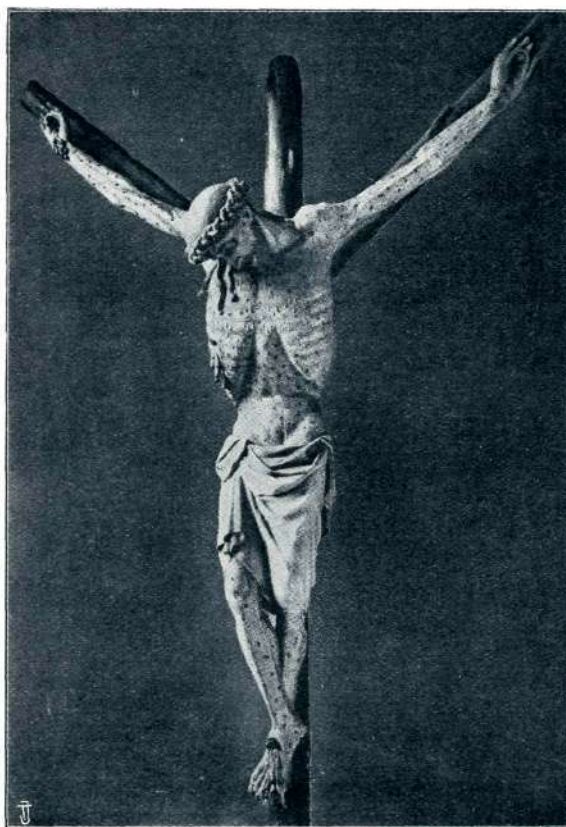
Skrbno urejen arhiv.

Res je bilo mnogo lepe sentimentalne žalosti v Ankinem srcu, kadarkoli je pogledala ta pisma, še posebej tedaj, kadar je uvrstila k ostalim novo pismo. Pritekla je solza in se je stopila v grenak nasmeh v kotu ustnic. Kakor da se v pismih vračajo drobci razbite duše do nje. Ti drobci so brozgali po njenem srcu, dokler niso ugasnili, položeni k drugim.

Bila je ženska. Vpliv bližine jo je omamljal, solza se je mešala s smehom. Njeno zdravje se je oziralo po zdravju, danes tembolj, ko je vedela, da ima bolnika pred seboj in ji je narava dajala drugo pravico. Njena nestalnost je dobila trdno oporo in niti v najtežji minuti razmišljanja je ni zapekla vest.

Pred očmi so ji lebdele Julijanove besede: »Saj ne morem zahtevati, da si moja.«

Spomnila se je odgovora, ki je v to daljavo spomina zvenel kot hinavščina: »Julijan, jaz bom tvoja.«

SL. 4. KÖLNSKI MOJSTER 1. POL. 14. STOL.: KRISTUS NA KRIŽU V ANDERNACHU.

Svoj odgovor je tlačila v pozabnost, vstajale so le Julijanove besede: »Saj ne morem zahtevati, da si moja.«

»Poglej, kako je plemenit,« je dejala Vencelj, ki si je prisvojil njeno roko. »Ali si videl večje samozatajevanje?«

Vencelj se je nasmehnil. Ni vedela, če je veljal smeh njej ali Julijanu, saj ga je še opazila komaj in je letel bežno mimo nje. Poseben čar poezije je nadela svojemu razmerju do jetičnika. Bila je ponosna, da je bila njegova brezupna ljubica in je rada govorila o njem, prebirala je njegova pisma in citirala besede. Julijanovo trpljenje je odevala z gloriolo.

Ni se zavedala smešnosti. Komaj vidno se je spremenil obraz, ko je s hladno mirnostjo priznavala: »On je izgubljen. Jaz sem ga vendar poljubila.«

»Vi ljubite romantiko, gospodična,« je dejal Vencelj z lahno zlobo.

»Njega ljubim,« je dejala. »Ali bi ti poljubil jetičnika?«

Široka lica so jo gledala, roke so se našle. In dasi je trdila, da je »njegova«, ki s trepe-